

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1572
Podgorica, 06.07.2023. godine

KONAČNI IZVJEŠTAJ
O MEDIJSKOM PREDSTAVLJANJU TOKOM
KAMPANJE ZA IZBORE ZA POSLANIKE U SKUPŠTINI CRNE GORE
koji su održani 11. juna 2023.g.

Podgorica, jul 2023. godine

Sadržaj:

Zakonski okvir	3
Polazni podaci	5
Metodološki okvir	7
Medijsko predstavljanje.....	8
Postupci	13
Posebne napomene	14
a) Slučaj „Do Kvon“	14
b) Medijsko predstavljanje u programima stranih elektronskih medija.....	16
Ocjene i zaključci	16
Preporuke	17
Prilog: Medijsko predstavljanje.....	18

Zakonski okvir

Zakon o izboru odbornika i poslanika¹, u okviru Poglavlja VII Predstavlanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista (čl. 50 - 64b.), reguliše prava i obaveze elektronskih i štampanih medija u toku predizborne kampanje.

Predstavlanje izbornih lista posredstvom emitera radijskih i televizijskih programa, u skladu sa ovim zakonom, vrši se na osnovu pravila koja donosi nadležni organ javnog emitera, odnosno komercijalnog i neprofitnog emitera. Pravila se moraju donijeti i učiniti dostupnim javnosti u roku od najkasnije 10 dana od dana raspisivanja izbora.

Pravo na medijsko praćenje u predizbornoj kampanji počinje **od dana potvrđivanja izborne liste** učesnika predizborne kampanje i prestaje 24 časa prije dana održavanja izbora.

Zakon propisuje da se od dana potvrđivanja izborne liste, stiče pravo da se posredstvom nacionalnog javnog emitera Radio Televizija Crne Gore, kao i posredstvom regionalnih i lokalnih javnih emitera, u okviru istih dnevnih termina, odnosno rubrika, svakodnevno, u jednakom trajanju i besplatno obavještavaju građani o izbornim listama, programima i aktivnostima.

Radio Televizija Crne Gore, regionalni i lokalni javni emiteri obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, **u blokovima komercijalnog marketinga**, svakodnevno, u jednakom trajanju i u istom terminu, obezbijede besplatno i ravnopravno objavljivanje najava svih promotivnih skupova podnosilaca izbornih lista.

Takođe, javni emiteri su obavezni da **u blokovima komercijalnog marketinga** obezbijede emitovanje:

- političko-propagandnih TV-klipova, odnosno audio-klipova, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, zavisno od planiranog broja reklamnih blokova političkog marketinga;
- trominutnih izvještaja sa promotivnog skupa, dva puta dnevno, u terminima odmah nakon centralnih večernjih informativnih emisija televizije i radija.

Televizija Crne Gore i Radio Crne Gore obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u okviru informativno-političkog programa, organizuju i emituju nedjeljno najmanje dvije jednoiposatne emisije sučeljavanja, u terminu od 20 do 23 sata.

U decembru 2017. godine, Skupština Crne Gore je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama **Zakona o elektronskim medijima**².

Zakon o elektronskim medijima³ je dopunjen poglavljem „4. Političko oglašavanje i izborne kampanje“ kojim je **definisano političko oglašavanje**, a predviđeno je da se ono ne uračunava u dozvoljeno vrijeme trajanja oglašavanja u smislu čl. 92 i 93 ovog zakona (oglasne kvote). Ukoliko nije drugačije propisano, na političko oglašavanje primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na oglašavanje.

Dopunom zakona je predviđeno da Savjet Agencije za elektronske medije, najkasnije sedam dana od dana raspisivanja izbora, usvaja propis kojim se bliže uređuju uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje.

Takođe je predviđeno i da podnosilac potvrđene izborne liste ili nadležni državni organ za sprovođenje izbornog postupka može podnijeti prigovor u vezi sa radom emitera u smislu člana 55 Zakona o elektronskim medijima, a to se odnosi na obaveze vezane za:

(1) poštovanje privatnosti i dostojanstva građana i zaštitu integriteta maloljetnih lica;

(2) čuvanje snimaka;

(3) emitovanje sadržaja, davanje doprinosa slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu, poštovanju i promociji osnovnih

¹ "Službeni list Republike Crne Gore", br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 8/00, Sl. list SRJ", br. 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, Sl. list CG", br.46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18, 109/20

² "Sl. list Crne Gore", br. 92/17

³ "Službeni list Crne Gore", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16, 092/17, 082/20

ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja, kao i unapređenju kulture javnog dijaloga i poštovanju jezičkih standarda;

(4) upotrebu jezika u radijskim i televizijskim programima.

Predviđeno je da se ovi prigovori podnose nadležnom organu emitera, koji je dužan da donese odluku u roku od 24 časa od prijema prigovora.

Nadalje, propisano je da se protiv odluke nadležnog organa emitera, u roku od 24 časa od njenog prijema, može podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije, koji je dužan da donese odluku u roku od 24 časa od prijema žalbe.

Saglasno dopunama Zakona o elektronskim medijima, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 11. juna 2023. godine, br. 01-798 od 23.03.2023.g.⁴

Njime su bliže uređeni uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada je u pitanju izborna kampanja i političko oglašavanje, a u cilju obezbjeđivanja istinitog, blagovremenog i nepristrasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje, pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izornoj kampanji.

Javni emiter odnosno komercijalni ili neprofitni emiter, koji je omogućavao medijsko predstavljanje, morao je usvojiti i učiniti javnim **posebna pravila o medijskom predstavljanju**. Pravila donosi savjet javnog emitera, odnosno osnivač komercijalnog ili neprofitnog emitera.

Pravilima se utvrđuju oblici medijskog predstavljanja, njihovo trajanje i raspoređivanje, kao i način odlučivanja o redoslijedu političkog oglašavanja odnosno predstavljanja u okviru informativno-političkih programa. Emiteri su bili dužni da Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostave pravila predstavljanja u okviru svakog pojedinog radijskog ili televizijskog programa, najkasnije deset dana od dana raspisivanja izbora.

Medijsko predstavljanje se, saglasno Pravilniku, ostvarivalo kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima partija, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju. Svi oblici medijskog predstavljanja morali su biti lako prepoznatljivi, audio i vizuelno odvojeni od ostalih programskih sadržaja i jasno označeni obavještenjem „**Parlamentarni izbori**“. Ukoliko se program emituje na albanskom jeziku, medijsko predstavljanje je moralo biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „**Parlamentarni izbori**“ i na tom jeziku.

Političko oglašavanje se emituje u blokovima sa naznakom da li je besplatno ili plaćeno i ne može biti dio bloka sa oglasima koji nemaju političku prirodu.

Emiteri su bili dužni da vode evidenciju emitovanih programskih sadržaja od značaja za medijsko predstavljanje, koja uključuje sljedeće podatke: datum, vrijeme emitovanja i naziv sadržaja; da li se radi o plaćenom ili besplatnom političkom oglašavanju; ime naručioca političkog oglašavanja; neto vrijeme emitovanja. **Evidenciju emitovanog medijskog predstavljanja** emiteri su bili dužni da dostavljaju Agenciji svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu.

⁴ "Službeni list Crne Gore", br. 34/23

Polazni podaci

Predsjednik Crne Gore donio je 17.03.2023. godine Odluku o raspisivanju izbora za poslanike u Skupštini Crne Gore⁵. Izbori su raspisani za 11. jun 2023. godine. Državna izborna komisija na sjednici održanoj 26.05.2023. godine, utvrdila je Zbirnu izbornu listu.⁶

Na izborima je učestvovalo 15 izbornih lista (po redosljedu potvrđivanja):

1	PRAVDA ZA SVE! - dr Vladimir Leposavić
2	Pokret za promjene - PRVO CRNA GORA – Nebojša Medojević – Reforme za spas zemlje
3	Preokret za sigurnu Crnu Goru – Srđan Perić
4	DA, MI MOŽEMO ZA GRAĐANSKU CRNU GORU!
5	HGI – Na pravoj strani svijeta
6	SDP – ZA NAŠU KUĆU
7	ZAJEDNO! Za budućnost koja ti pripada – Danijel Živković (DPS, SD, DUA, LP)
8	Albanski forum – Nik Gjeloghaj „BESA za Evropski Razvoj“ Forumi shqiptar - Nik Gjeloghaj „BESA për Zhvillim Evropian
9	Jasno je! – Bošnjačka stranka – mr Ervin Ibrahimović
10	ALEKSA I DRITAN – HRABRO se broji!
11	ZA BUDUĆNOST CRNE GORE (NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA, DEMOKRATSKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE, RADNIČKA PARTIJA)
12	EVROPA SAD – MILOJKO SPAJIC
13	SNP – DEMOS – ZA TEBE
14	ALBANSKA ALIJANSA – ALEANCA SHQIPTARE
15	NARODNA KOALICIJA – SLOŽNO I TAČKA

Tabela 1. Potvrđene izborne liste

Saglasno izdatim odobrenjima za emitovanje programa, u Crnoj Gori postoji 75 elektronskih medija: 50 radijskih i 25 televizijskih programa.

Posebna pravila o medijskom predstavljanju usvojilo je 46 emitera za 27 radijskih i 19 televizijskih programa, i to:

JAVNI TELEVIZIJSKI EMITERI	
Radio Televizija Crne Gore	Televizija Crne Gore (TVCG1, TVCG2, Parlamentarni kanal)
Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva d.o.o.	TV Budva
Javni RD servis Radio Televizija Herceg Novi d.o.o.	TV Herceg Novi
Javno preduzeće Radio i Televizija Nikšić d.o.o.	TV Nikšić
Lokalni javni emiter Radio Televizija Pljevlja d.o.o.	TV Pljevlja
Lokalni javni emiter Radio Televizija Rožaje d.o.o.	TV Rožaje
Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica	Gradska TV
KOMERCIJALNI TELEVIZIJSKI EMITERI	
Lutrija Crne Gore a.d.	TV 7
Adria TV d.o.o.	TV Adria
Boin d.o.o.	TV Boin
NVO Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI	TV Srpska
A Plus Media Group d.o.o.	TV A Plus
Nova M d.o.o.	TV Nova M
AST d.o.o.	TV Prva
Mir & Teuta d.o.o.	TV Teuta
Televizija Vijesti d.o.o.	TV Vijesti
Lipa media d.o.o.	TV E

Tabela 2. Televizijski emiteri koji su usvojili posebna pravila o medijskom predstavljanju

⁵ Br. 01-235 od 17.03.2023.g.

⁶ Br. 698 od 26.05.2023.g.

JAVNI RADIO EMITERI	
Radio Televizija Crne Gore	Radio Crne Gore (RCG1)
Lokalni javni emiter Radio Andrijevića d.o.o.	Radio Andrijevića
Lokalni javni emiter Radio Bar d.o.o.	Radio Bar
Lokalni javni emiter Radio Berane d.o.o.	Radio Berane
Lokalni javni emiter Radio Bijelo Polje d.o.o.	Radio Bijelo Polje
Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva d.o.o.	Radio Budva
Lokalni javni emiter Radio i Televizija Cetinje d.o.o.	Radio Cetinje
Javni RD servis Radio Televizija Herceg Novi d.o.o.	Radio Herceg Novi
Lokalni javni emiter Radio Kotor d.o.o.	Radio Kotor
Javno preduzeće Radio i Televizija Nikšić d.o.o.	Radio Nikšić
Lokalni javni emiter Radio Televizija Pljevlja d.o.o.	Radio Pljevlja
Lokalni javni emiter Radio Televizija Rožaje d.o.o.	Radio Rožaje
Lokalni javni emiter Radio Tivat d.o.o.	Radio Tivat
Lokalni javni emiter Radio televizija Podgorica d.o.o.	Radio Gradski
KOMERCIJALNI RADIO EMITERI	
Antena M d.o.o.	Radio Antena M
NVO Stereotip	Radio City
Jumedia Mont d.o.o.	Radio D
M.D. Company d.o.o.	Radio D Plus
Media International Corporation d.o.o.	Radio DRS
Oki Air Broadcasting d.o.o.	Radio Elmag
Oki Air Broadcasting d.o.o.	Radio Mag
Oki Air Broadcasting d.o.o.	Radio El
NVO Društvo za ravnopravnost i toleranciju - AI	Radio Srpski
Neboelectronic d.o.o.	Radio S
HIT FM d.o.o.	Radio S3
My name d.o.o.	Radio Titograd
Radio Zeta d.o.o.	Radio Zeta

Tabela 3. Radijski emiteri koji su usvojili posebna pravila o medijskom predstavljanju

Agencija je na svojoj internet stranici www.aemcg.org pored usvojenog Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore i njemu pratećih obrazaca, objavila i pojedinačna pravila o medijskom predstavljanju u toku izborne kampanje, koja su donijeli javni, odnosno komercijalni emiteri, koji su tokom kampanje za izbore od 11. juna omogućavali medijsko predstavljanje. Takođe, objavljen je i pregled dostavljenih kontakt podataka o nadležnim organima emitera za podnošenje prigovora.

Metodološki okvir

Podaci u izvještaju dati su za **18 televizijskih programa**⁷ i utvrđeni su **monitoringom programa** u periodu od 19. maja do 9. juna 2023. godine, u terminima od 7 do 24 časa.

Imajući u vidu broj emitera koji su usvojili posebna pravila o medijskom predstavljanju, monitoring je vršen i metodom uzorka na osnovu evidencija emitovanog medijskog predstavljanja koje su emiteri bili dužni da dostavljaju Agenciji svakog ponedjeljka za prethodnu sedmicu. U cilju sagledavanja dosljednosti poštovanja pravila predstavljanja, vršena je kontrola primjene pravilnika Agencije i za emitere koji nijesu usvojili posebna pravila medijskog predstavljanja. Kontrola je vršena metodom uzorka.

Na osnovu monitoringa programa prikupljeni su podaci koji se odnose na:

- (1) naziv i vrijeme emitovanja programskog sadržaja u kojem je vršeno medijsko predstavljanje,
- (2) trajanje medijskog predstavljanja i
- (3) vrstu medijskog predstavljanja, po emiteru i izbornoj listi.

Polazeći od Pravilnika koji propisuje da se medijsko predstavljanje ostvaruje kroz (1) programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima izbornih lista, (2) njihovom predstavljanju ili (3) političkom oglašavanju, analizirano je medijsko predstavljanje po vrsti i to:

- (1) *Informisanje o predizbornim aktivnostima.* U ovu grupu su svrstani prilozi i informacije, prvenstveno iz informativnog programa, koje se odnose na najave ili izvještaje sa promotivnih skupova, saopštenja, izvještaje sa press konferencija i druge priloge i izvještaje u kojima se u okviru informativnih emisija vrši direktno upućivanje na predizborne aktivnosti izbornih lista, stavove ili mišljenja.

Izuzetak čine najave i izvještaji sa promotivnih skupova koje su javni emiteri emitovali u blokovima komercijalnog marketinga, proizvedeni od strane izbornih lista. Ova vrsta medijskog predstavljanja je svrstana u kategoriju političko oglašavanje.

U kategoriju informisanje o predizbornim aktivnostima nijesu ušle informacije i prilozi koji se odnose na tehničke i servisne informacije vezane za tok izbornog postupka u kojima se vrši spominjanje izbornih lista bez jasnog promotivnog upućivanja na aktivnosti, stavove ili mišljenja.

U navedenu grupu nijesu ušla saopštenja, izjave i komentari različitih subjekata koji se odnose na tok izbornog procesa i ne mogu se povezati sa promotivnim aktivnostima izbornih lista.

- (2) *Predstavljanje izbornih lista.* U ovu grupu su svrstane debate, sučeljavanja, intervjui i druge posebne emisije, isključivo posvećene izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjem *izbornih lista*.

Vrijeme trajanja emisija u kojima je učestvovalo više izbornih lista je podijeljeno jednako na sve učesnike emisije. U vrijeme trajanja uračunate su i reprize emisija u kojima je vršeno predstavljanje.

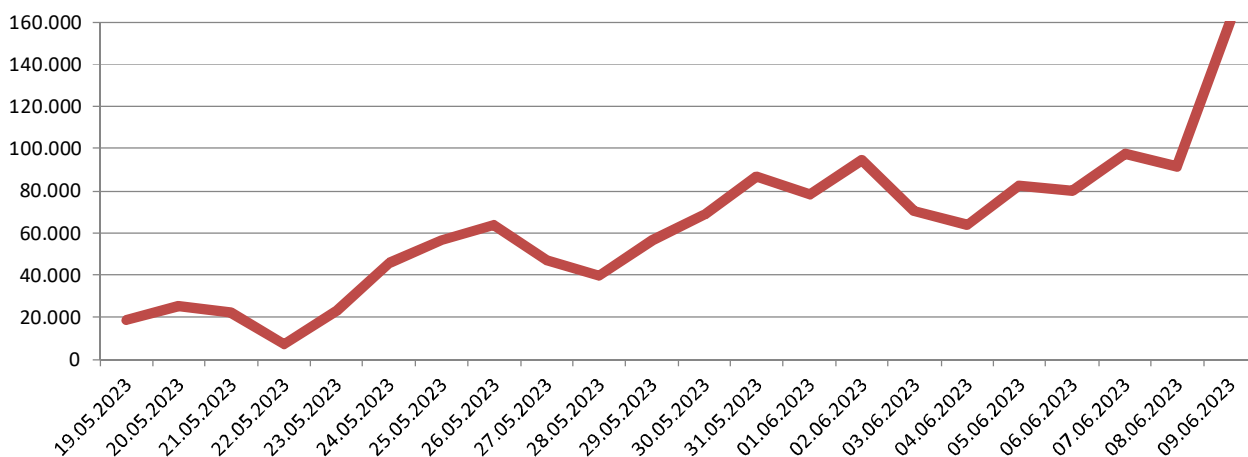
- (3) *Političko oglašavanje.* U ovu grupu su svrstani političko-propagandni sadržaji emitovani u blokovima tzv. političkog marketinga, spotovi i drugi vidovi političke komercijalne audiovizuelne komunikacije.

U ovu grupu su svrstani i svi drugi oblici medijskog predstavljanja koje je emiter označio („politički marketing“, „plaćeni termin“ i sl.) da su vršeni uz naknadu. U ovu grupu su za javne emitere svrstani i sadržaji opisani u tački (1) stav 2.

⁷ Pregled emitera je dat u tabeli 2 (str.5), sa izuzetkom TV Boin koja je praćena metodom uzorka.

Medijsko predstavljanje

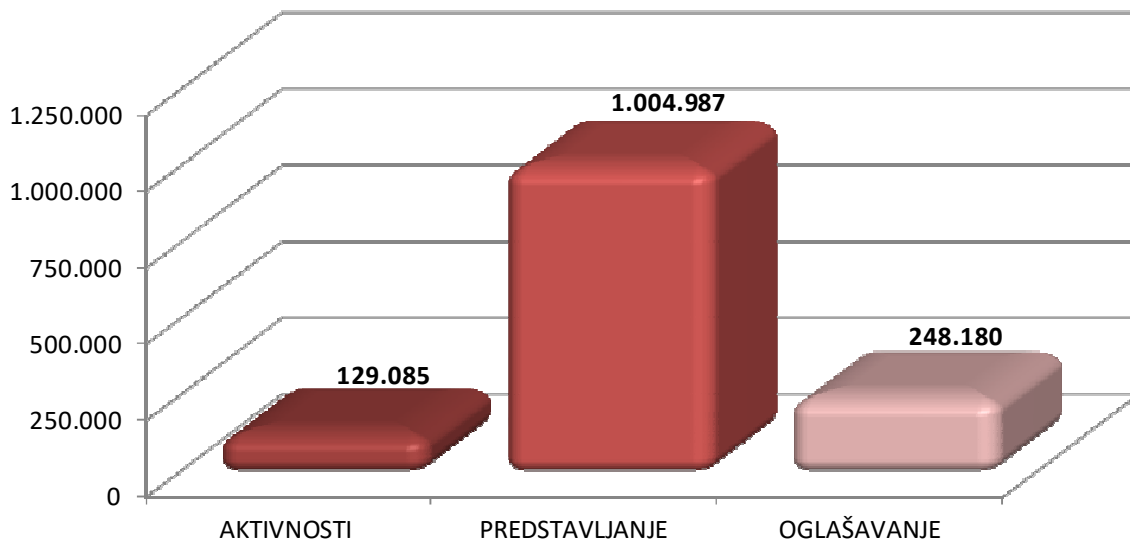
Ukupno trajanje medijskog predstavljanja na programu 18 televizijskih emitera je za navedeni period iznosilo **približno 384 sata**.

Grafik 1: Ukupna količina medijskog predstavljanja (trend)

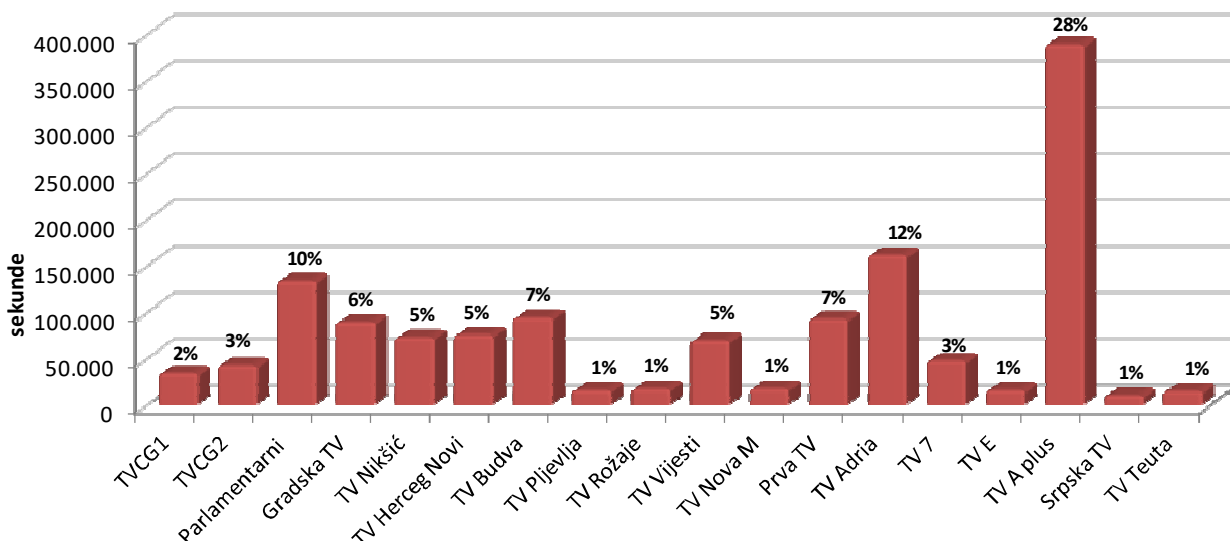
Od ukupnog medijskog predstavljanja, informisanje i izvještavanje o predizbornim aktivnostima je iznosilo 9%. Približno 73% je iznosilo učešće posebnih emisija namijenjenih predstavljanju izbornih lista. Oglašavanje ili politička komercijalna komunikacija je činila 18%.

Na osnovu navedenog se zaključuje da je gotovo četiri petine medijskog predstavljanja izvršeno kroz informativne ili posebne emisije o parlamentarnim izborima, odnosno kroz neku vrstu uredničkog sadržaja televizijskih emitera, dok se jedna petina medijskog predstavljanja odnosila na političku komercijalnu komunikaciju (ogläse).

Grafik 2: Struktura medijskog predstavljanja (sekunde)

Približno četvrtina ukupnog medijskog predstavljanja zabilježena je u programu TV A plus. Navedeno je uzrokovano činjenicom da je TV A plus u okviru svog programa emitovala uredničke sadržaje (*politički talk show*) u kojima je vršeno medijsko predstavljanje, a koji su reprizirani i do 9 puta. Sa izuzetkom ove televizije, najviše ukupnog medijskog predstavljanja (besplatnog i plaćenog) zabilježeno je u programu Televizije Adria (12%), Parlamentarnog kanala (10%), Televizije Budva (7 %) i Prva TV (7%).

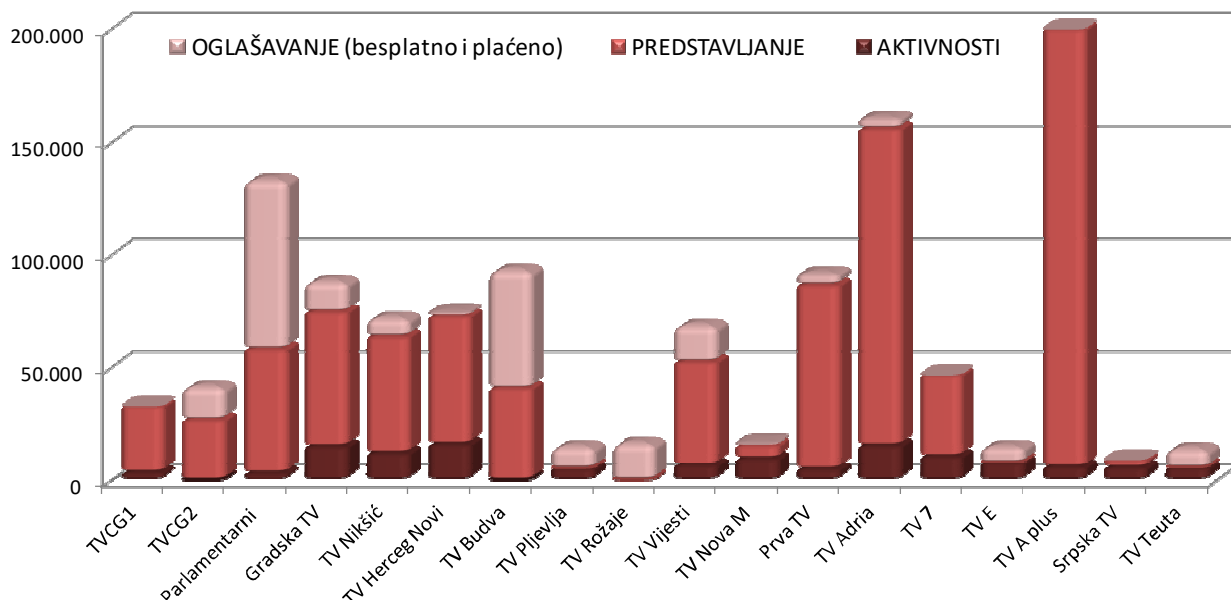
Grafik 3: Medijsko predstavljanje po emiteru

Posmatrajući po vrsti medijskog predstavljanja, televizijski emiteri su imali različitu strukturu medijskog predstavljanja.

Najveće učešće kategorije informisanje o predizbornim aktivnostima u odnosu na ukupno medijsko predstavljanje se bilježi u programima javnih emitera (TV H.Novi, Gradska TV i TV Nikšić) ali i u programu komercijalnog emitera TV Adria.

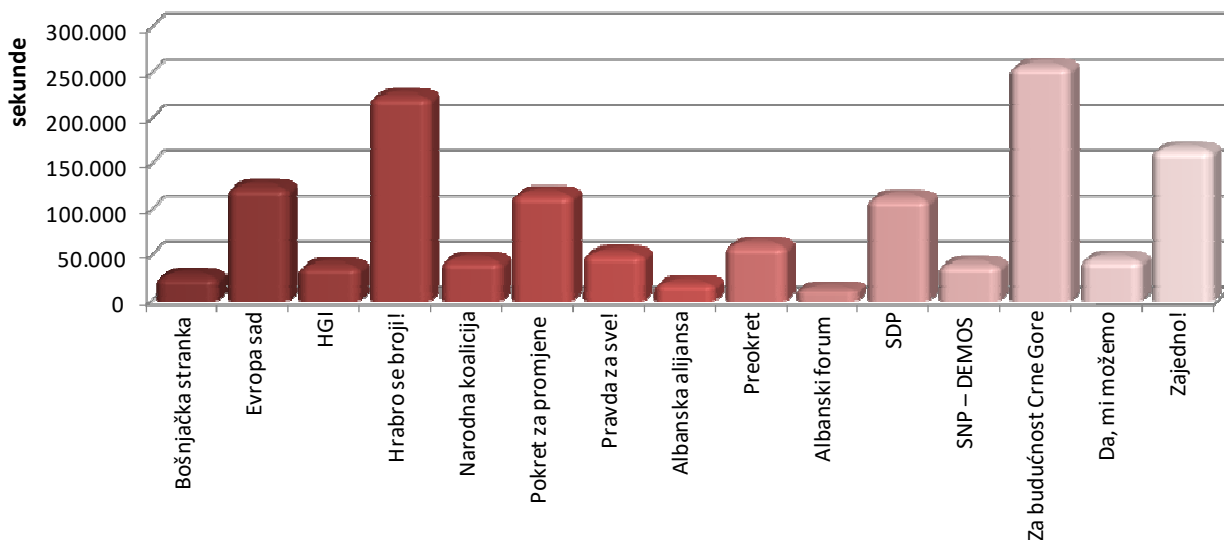
Najveće učešće kategorije predstavljanje koja se odnosi na posebne emisije namijenjene predstavljanju izbornih lista, bilježi se kod TV A plus, TV Adria i Prva TV. Značajnu količinu ove kategorije programa imali su i svi javni emiteri.

Najveće učešće kategorije oglašavanje bilježi se u programima javnih emitera (Parlamentarni kanal i Televizija Budva) i zapravo se odnosi na oglašavanje koje su javni emiteri dužni da obezbijede besplatno. Kada govorimo o komercijalnim televizijskim programima, najveća količina oglašavanja (plaćenog) zabilježena je u programu TV Vijesti.

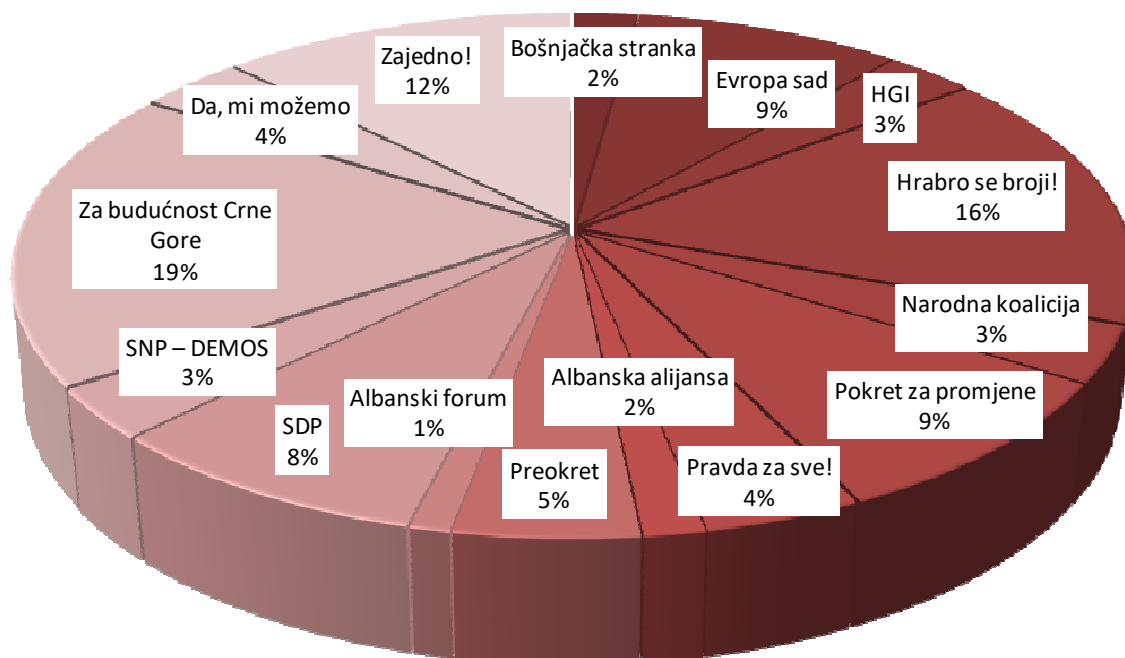
Grafik 4: Struktura medijskog predstavljanja po emiteru (sekunde)

Posmatrano po izbornim listama najviše sadržaja je posvećeno televizijskom medijskom predstavljanju liste *Za budućnost Crne Gore*, dok najmanje medijskog predstavljanja bilježi lista *Albanski forum*.

Grafik 5: Medijsko predstavljanje po izornoj listi

U posmatranom periodu, od ukupnog medijskog predstavljanja (besplatnog i plaćenog), 19% se odnosilo na listu *Za budućnost Crne Gore*, 16% na listu *Hrabro se broji*, 12% na koaliciju *Zajedno*. Na predstavljanje lista *Evropa sad* i *Pokret za promjene* odnosilo se po 9% ukupnog predstavljanja a 8% na listu *SDP*. Lista *Preokret* imala je 5% ukupnog predstavljanja, dok su liste *Pravda za sve* i *Da, mi možemo* ostvarile po 4% medijskog predstavljanja. Po 3% ostvarile su liste *SNP-Demos*, *Narodna koalicija* i *HGI*. *Bošnjačka stranka* i *Albanska alijansa* imale su po 2% medijskog predstavljanja, dok je najmanje (1%) imala lista *Albanski forum*.

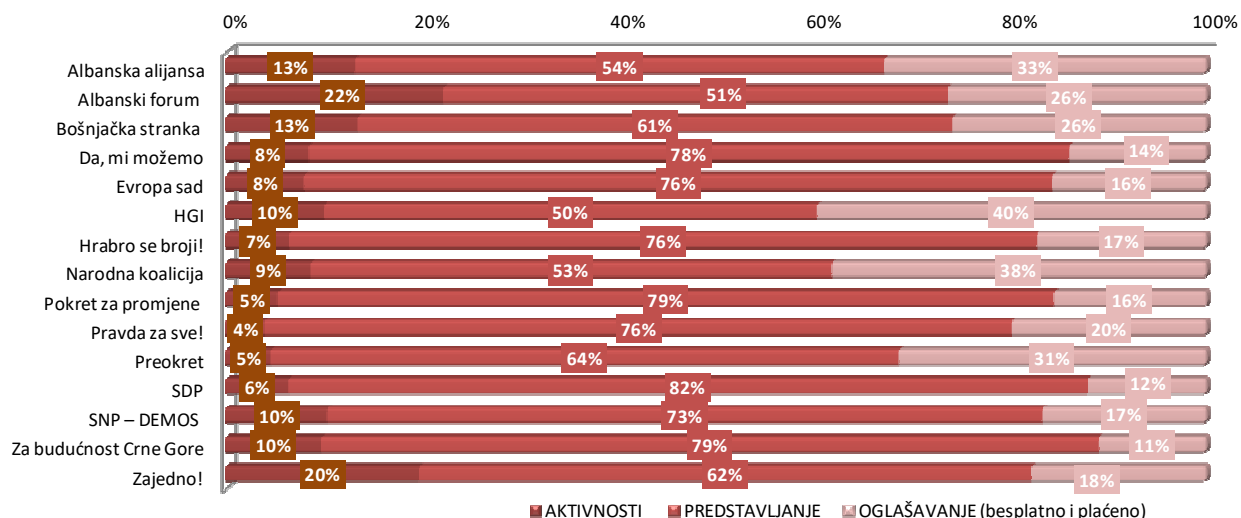

Grafik 6: Medijsko predstavljanje po izornoj listi (procenat)

U cilju ispravnog tumačenja podataka daje se napomena da je na procenat medijskog predstavljanja lista *SDP* i *Pokret za promjene* uticalo repriziranje sadržaja u okviru programa TV A plus. Reprizna

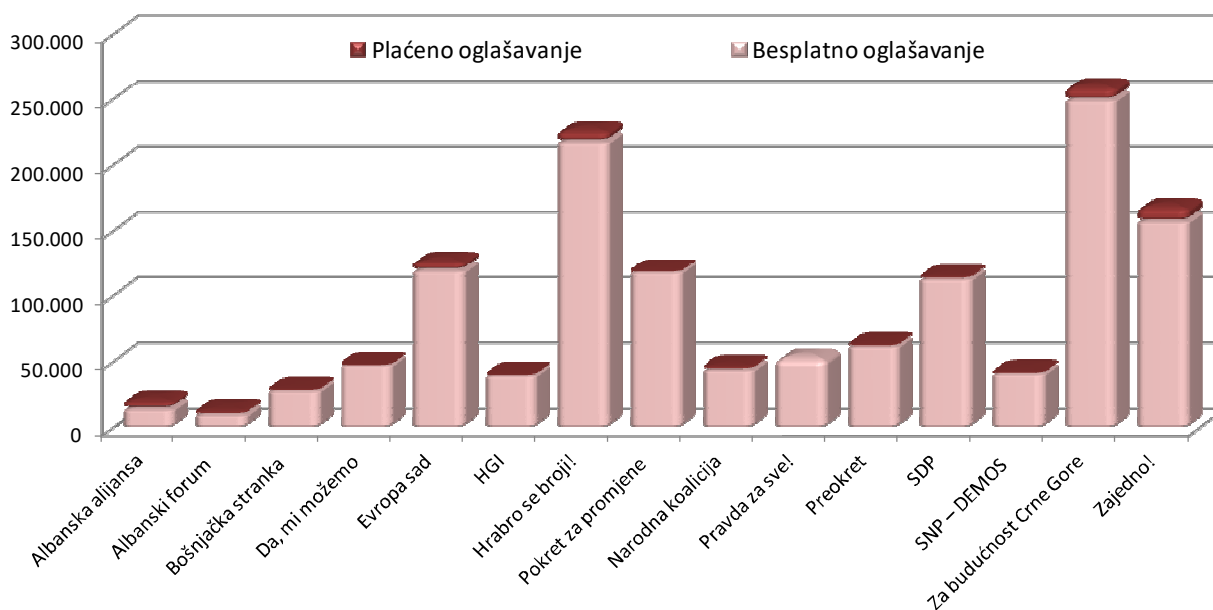
emitovanja sadržaja u okviru programa TV A plus su uticala i na procenite koji se odnose na liste *Hrabro se broji* i *Za budućnost Crne Gore*, ali ne u mjeri kako je to slučaj za liste *SDP* i *Pokret za promjene*.

Posmatrano po vrsti medijskog predstavljanja, po vremenskom trajanju dominantna kategorija za sve kandidate je bilo predstavljanje kroz posebne emisije.

Grafik 7: Struktura medijskog predstavljanja po izornoj listi (sekunde)

Značajna količina predstavljanja obezbijedena je besplatno, kroz informisanje o predizbornim aktivnostima, posebne sadržaje i oglašavanje u programima javnih emitera.

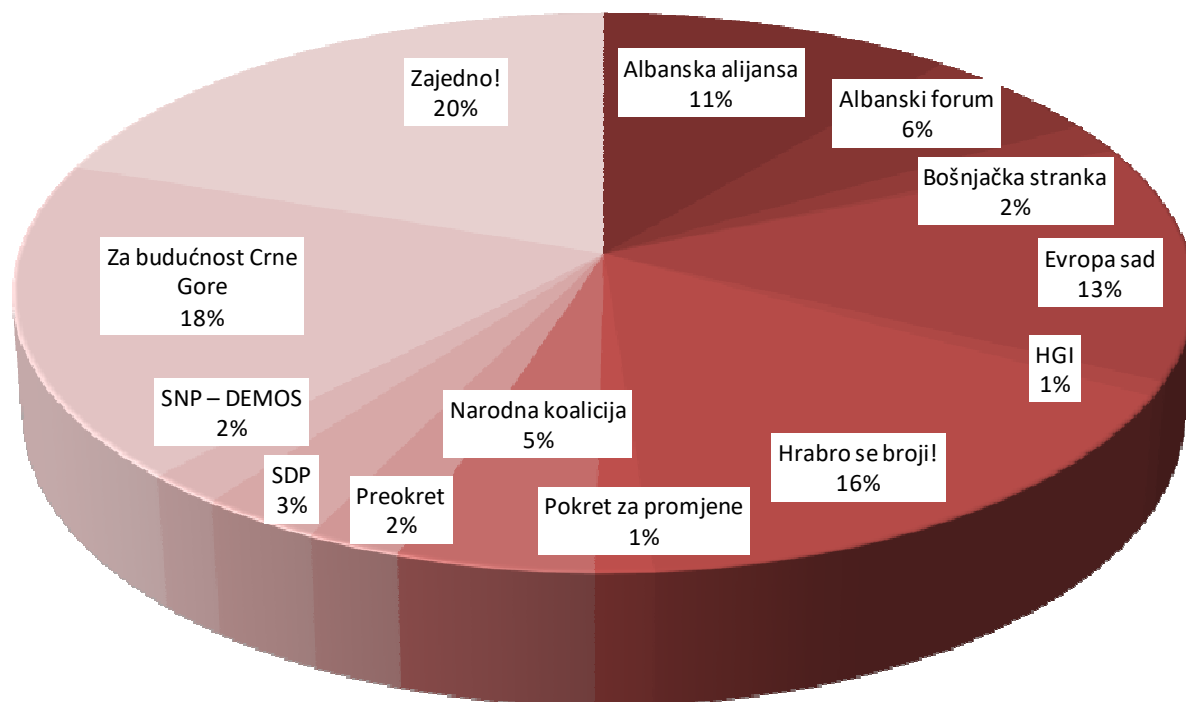
Grafik 8: Struktura medijskog predstavljanja po izornoj listi (sekunde)

Najviše besplatnog predstavljanja se odnosilo na liste *Za budućnost Crne Gore*, *Hrabro se broji* i *Zajedno*.

Kada govorimo o plaćenom medijskom predstavljanju, 20% ukupnog plaćenog predstavljanja se odnosilo na koaliciju *Zajedno*, 18% na listu *Za budućnost Crne Gore* i 16% na listu *Hrabro se broji*. Na listu *Evropa sad* odnosilo se 13% ukupnog plaćenog oglašavanja, a na *Albansku alijansu* 11%⁸. Na *Albanski*

⁸ Lista Albanska alijansa je na TV Teuta imala plaćeno medijsko predstavljanje u trajanju od 90 minuta.

forum se odnosilo 6%, a na *Narodnu koaliciju* 5% plaćenog predstavljanja. Na *SDP* se odnosilo 3%, a na *SNP – Demos*, *Preokret* i *Bošnjačku stranku* po 2%. Na *HGI* i *Pokret za promjene* se odnosilo 1%, listu *Da, mi možemo* manje od 1%, dok lista *Pravda za sve* nije imala plaćene forme medijskog predstavljanja.

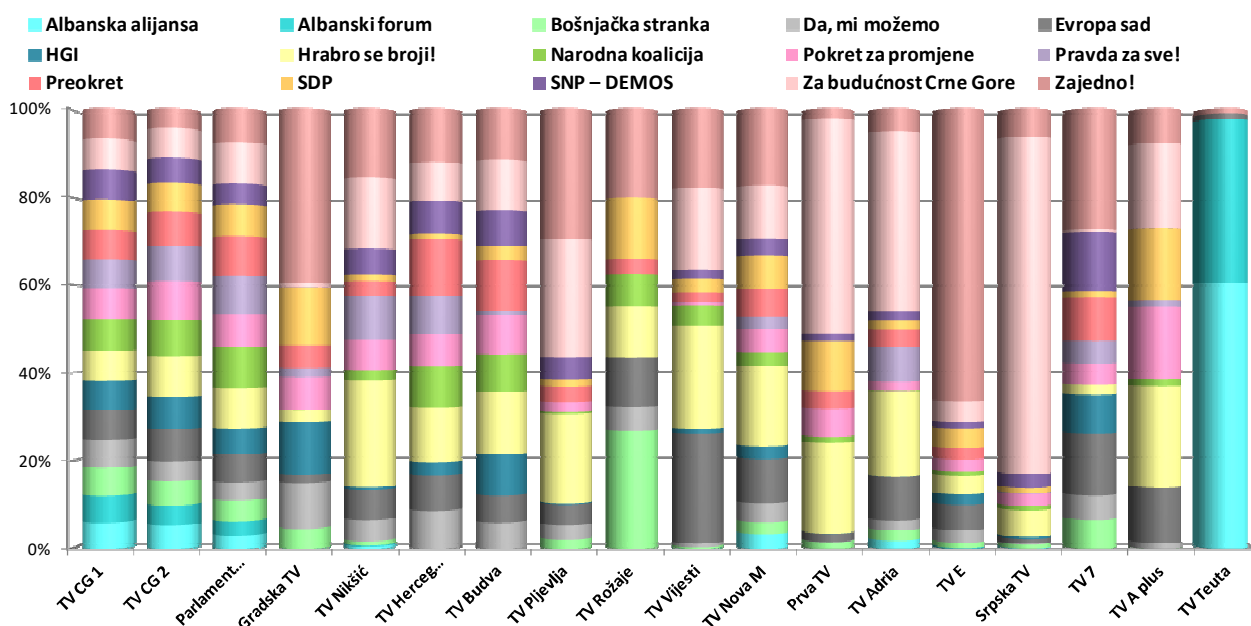

Grafik 9: Plaćeno medijsko predstavljanje po izbornoj listi (procenat)

Daje se posebna napomena da je u programu komercijalnog emitera TV A plus zabilježeno besplatno političko oglašavanje lista *Hrabro se broji*, *Pokret za promjene*, *SDP*, *Evropa sad* i *Za budućnost Crne Gore*. Saglasno članu 50 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da su komercijalni emiteri dužni da podnosiocima izbornih lista, pod jednakim uslovima, omoguće plaćeno političko oglašavanje.

Takođe, iako je članom 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da javnim emiterima nije dozvoljeno da pod bilo kojim uslovima omogućavaju reklamiranje van blokova besplatnog političkog marketinga, koji su ravnopravno obezbijeđeni za sve liste, javni emiteri Televizija Pljevlja i Televizija Rožaje su u okviru svojih programa omogućili plaćeno političko oglašavanje.

U nastavku je dat grafički prikaz strukture ukupno ostvarenog vremena medijskog predstavljanja koje su izborne liste realizovale kroz programe 18 posmatranih televizijskih emitera.

Grifik 10: Struktura ukupnog medijskog predstavljanja po emiteru, po izbornoj listi

Postupci

Medijsko predstavljanje je, u načelu, adekvatno raspoređivano i emitovano unutar označenih blokova.

Po službenoj dužnosti, Agencija je pokrenula ukupno 20 postupaka, protiv 11 emitera, u vezi sa medijskim predstavljanjem. Među njima:

- jedan postupak je zbog emitovanja programa bez prethodno usvojenih pravila (TV Jadran), kako je propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika. U okviru navedenog televizijskog programa medijsko predstavljanje je emitovano u okviru reemitovane informativne emisije „INFO PLUS“, emitera programa „TV Adria“;
- dva postupka su zbog korišćenja maloljetnika u političke svrhe (Parlamentarni program i TV Rožaje);
- jedan postupak je zbog raspoređivanja političkog oglašavanja 15 minuta prije ili nakon dječije emisije (TVCG2);
- 13 postupaka je zbog prikriivenog i/ili neoznačenog medijskog predstavljanja, najčešće u okviru informativnih emisija (TV Srpska, TV A Plus, TV Prva, TV Adria, TVCG2, TV Nova M, TV Nikšić);
- jedan postupak zbog prikriivenog medijskog predstavljanja u okviru emisije zabavnog karaktera (TV Nikšić);
- jedan postupak zbog plaćenog političkog marketinga van bloka političkog oglašavanja, u okviru informativne emisije (TV Teuta);
- jedan postupak zbog neoznačavanja da li je političko oglašavanje bilo plaćeno ili neplaćeno (TV Teuta).

U odnosu na pokrenute postupke, do sada je izrečeno 15 upozorenja po službenoj dužnosti (TV Jadran, TV Srpska, TV A Plus, TV Prva, TV Adria, TV Nova M, TVCG2, Parlamentarni program, TV Rožaje i TV Nikšić), ostali postupci su u toku (TV Teuta, TV Srpska i TV Prva).

Agenciji u posmatranom periodu nije podnesen nijedan prigovor povodom kršenja pravila o medijskom predstavljanju.

Agenciji u posmatranom periodu, u vezi sa radom emitera, nije podnijeta nijedna žalba od strane predstavnika liste ili nadležnih državnih organa za sprovođenje izbornog postupka.

Posebne napomene

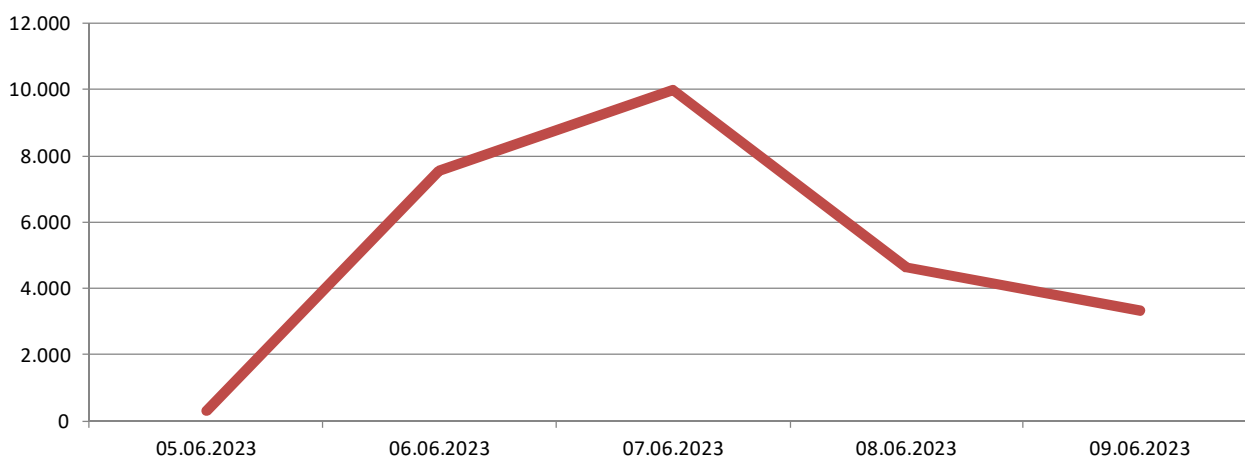
a) Slučaj „Do Kvon“

Tokom posljednje sedmice izborne kampanje pažnju javnosti su zaokupile tvrdnje da je uhapšeni južnokorejski državljanin Do Kvon finansirao izborne kampanje Pokreta *Evropa sad*. Takođe, u javnost je iznijeta informacija kako je pomenuto lice uputilo pisma crnogorskim institucijama u kojima spominje predsjednika Pokreta *Evropa sad*.

Saglasno Pravilniku o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, **medijsko predstavljanje** se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene **informisanju o predizbornim aktivnostima podnosilaca izbornih lista**, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju. Takođe, navedenim Pravilnikom je propisano da emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike. Emiter je pri tom dužan da prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosioc izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

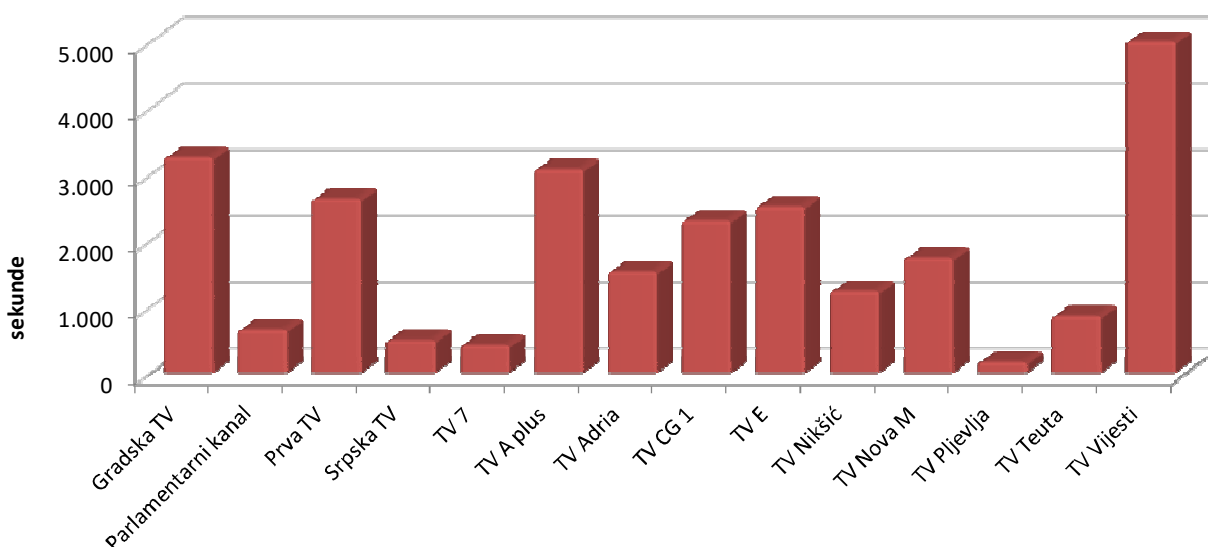
Imajući u vidu da je izvještavanje o ovom slučaju uključivalo izjave predstavnika podnosilaca izbornih lista, a koji istovremeno vrše državne funkcije, dolazilo je do miješanja medijskog predstavljanja i informisanja o aktivnostima državnih organa i funkcionera. Ovo je naročito bilo u slučajevima kada su informacije/izvještaji o stavovima ili aktivnostima državnih funkcionera bili povod za reagovanje predstavnika liste *Evropa sad*. Kako bi se predstavili jasni i uporedivi podaci, kvantitativni pokazatelji za ovaj dio medijskog izvještavanja se daju zasebno.

Izvještavanje o slučaju „Do Kvon“ tokom informativnih emisija posmatranih televizijskih emitera, u periodu od 05. do 09. juna, je iznosilo nešto više od 7 sati. Gotovo 40% informacija je objavljeno 07. juna, kada je u vezi sa ovim slučajem održana sjednica Vijeća za nacionalnu bezbjednost.

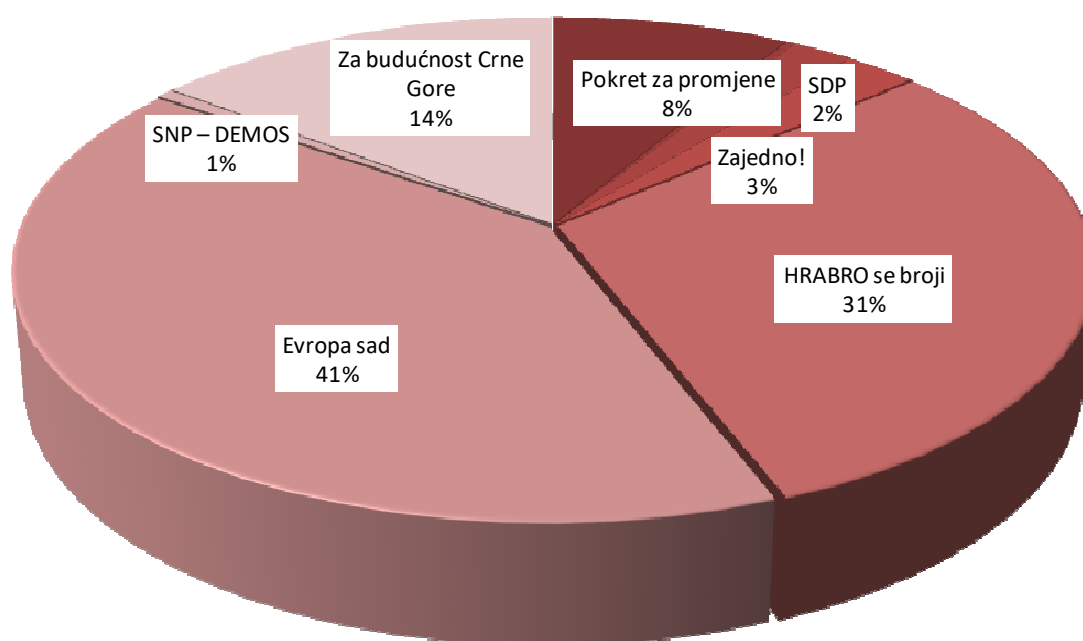
Grafik 11: Ukupna količina izvještavanja o slučaju „Do Kvon“ (trend)

O navedenom slučaju najviše izvještavanja je zabilježeno u programu TV Vijesti, Gradska TV i TV A plus, pri čemu su, u načelu, prenošene izjave različitih subjekata i zainteresovanih strana.

Grafik 12: Ukupna količina izvještavanja o slučaju „Do Kvon“ (po emiteru)

Gotovo trećina izvještavanja (31%) se odnosila na medijske nastupe i izjave političkih predstavnika liste *Hrabro se broji*, dominantno sa pozicija državnih funkcija koje vrše. Značajna količina izvještavanja se odnosila i na izjave i nastupe predstavnika lista *Za budućnost Crne Gore* (14%) i *Pokret za promjene* (8%). Od ukupnog izvještavanja na izjave i reakcije predstavnika liste *Evropa sad* se odnosilo 41%.

Grafik 12: Ukupna količina izvještavanja o slučaju „Do Kwon“ (po listi)

Tokom izvještavanja o ovom slučaju elektronski mediji su pokazali relativnu uravnoteženost, dajući prostor svim zainteresovanim stranama da iskažu mišljenje. Mediji su primjenjivali različitu praksu u označavanju predmetnih priloga kao medijskog predstavljanja, prvenstveno jer je dolazilo do miješanja političkog (medijskog) predstavljanja podnosilaca izbornih lista i informisanja o aktivnostima državnih organa i funkcionera.

Pri ocjeni uloge medija u ovom slučaju, njihovog postupanja i mogućeg uticaja nana izborni proces, ne smije se zanemariti obaveza medija da prenesu informacije od značaja za javnost. Imajući u vidu da se

radilo o događajima, licima i ponašanju pojedinaca o kojima se raspravljalo na sjednici Savjeta za nacionalnu bezbjednost, može se smatrati da se radilo o pitanju od interesa za javnost tj. o informacijama sa kojima javnost ima pravo da bude upoznata.

b) Medijsko predstavljanje u programima stranih elektronskih medija

Tokom posljednjih 10 godina, u Crnoj Gori se bilježi ogroman rast broja korisnika kablovske distribucije televizijskih programa. Ovaj broj je danas za gotovo 20% veći od broja domaćinstava. Imajući u vidu različite poslovne korisnike, procjena je da 96% domaćinstava u Crnoj Gori televiziju prati putem neke od platformi za distribuciju. Imajući u vidu da se Crna Gora nalazi u okruženju zemalja sa kojima nema jezičku barijeru, od kojih svaka pojedinačno predstavlja višestruko veće medijsko tržište, uticaj regionalnih televizijskih programa u Crnoj Gori je značajan. Ovaj uticaj može predstavljati prednost jer doprinosi raznovrsnijoj ponudi za gledaoca u Crnoj Gori. Sa druge strane, može predstavljati i nelojalnu konkurenciju domaćim medijima i prijetnju demokratskim procesima u slučajevima korišćenja medija za nelegitimne uticaje na izborne i druge demokratske procese.

Jedna od ključnih uloga medija je i doprinos transparentnosti izbornog procesa. Da bi ispunili ovu svoju ulogu, mediji moraju poštovati pravila, koja prvenstveno propisuje zakonodavstvo zemlje u kojoj se odvija izborni proces. Političko oglašavanje i medijsko predstavljanje u okviru programa koji nijesu registrovani u Crnoj Gori podriva napore za uspostavljanje mehanizama regulacije izbornih kampanja na nivou države.

U tom smislu, Agencija za elektronske medije skreće pažnju da je zabilježeno plaćeno političko oglašavanje u okviru programa Televizije Pink M, koja je u nadležnosti regulatornog organa Republike Srbije. Plaćeno političko oglašavanje se odnosilo na oglase (spotove) liste *Hrabro se broji*.

Kada govorimo o uredničkom sadržaju, jasno je da je, do određene granice, legitimno medijski pratiti izborne procese u drugim zemljama. Ipak, može se postaviti pitanje opravdanosti izvještavanja ukoliko se ono može smatrati mehanizmom miješanja u unutrašnja pitanja druge države, koje ima za cilj da ostvari neligitiman uticaj (npr. na rezultate izbornog procesa).

Zabilježena je relativno umjerena frekvencija uredničkog sadržaja posvećenog izborima u Crnoj Gori u okviru dva strana televizijska programa – TV Happy i TV Pink M, oba u nadležnosti regulatornog organa Republike Srbije.

Ocjene i zaključci

- Ukupno trajanje medijskog predstavljanja na programu 18 televizijskih emitera je iznosilo približno 384 sata.

- Gotovo četiri petine medijskog predstavljanja izvršeno je kroz informativne ili posebne emisije o predsjedničkim izborima, odnosno kroz neku vrstu uredničkog sadržaja televizijskih emitera, dok se jedna petina medijskog predstavljanja odnosila na oglase.

- Približno četvrtina ukupnog medijskog predstavljanja zabilježena je u programu TV A plus. Navedeno je uzrokovano činjenicom da je TV A plus u okviru svog programa emitovala uredničke sadržaje (*politički talk show*) u kojima je vršeno medijsko predstavljanje, a koji su reprizirani i do 9 puta. Sa izuzetkom ove televizije, najviše ukupnog medijskog predstavljanja (besplatnog i plaćenog) zabilježeno je u programu Televizije Adria (12%), Parlamentarnog kanala (10%), Televizije Budva (7 %) i Prva TV (7%).

- U posmatranom periodu, od ukupnog medijskog predstavljanja (besplatnog i plaćenog), 19% se odnosilo na listu *Za budućnost Crne Gore*, 16% na listu *Hrabro se broji*, 12% na koaliciju *Zajedno*. Na predstavljanje lista *Evropa sad* i *Pokret za promjene* odnosilo se po 9% ukupnog predstavljanja, a 8% na listu *SDP*. Lista *Preokret* imala je 5% ukupnog predstavljanja, dok su liste *Pravda za sve* i *Da, mi možemo* ostvarile po 4% medijskog predstavljanja. Po 3% ostvarile su liste *SNP-Demos*, *Narodna koalicija* i *HGI*. *Bošnjačka stranka* i *Albanska alijansa* imale su po 2% medijskog predstavljanja, dok je najmanje (1%) imala lista *Albanski forum*.

- Kada govorimo o plaćenom medijskom predstavljanju, 20% ukupnog plaćenog predstavljanja se odnosilo na koaliciju *Zajedno*, 18% na listu *Za budućnost Crne Gore* i 16% na listu *Hrabro se broji*. Na listu *Evropa sad* odnosilo se 13% ukupnog plaćenog oglašavanja, a na *Albansku alijansu* 11%. Na *Albanski forum*

se odnosilo 6%, a na *Narodnu koaliciju* 5% plaćenog predstavljanja. Na *SDP* se odnosilo 3%, a na *SNP – Demos, Preokret* i *Bošnjačku stranku* po 2%. Na *HGI* i *Pokret za promjene* se odnosilo 1%, listu *Da, mi možemo* manje od 1%, dok lista *Pravda za sve* nije imala plaćene forme medijskog predstavljanja.

- U programu komercijalnog emitera TV A plus zabilježeno je besplatno političko oglašavanje lista *Hrabro se broji, Pokret za promjene, SDP, Evropa sad* i *Za budućnost Crne Gore*. Saglasno članu 50 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano je da su komercijalni emiteri dužni da podnosiocima izbornih lista, pod jednakim uslovima, omoguće plaćeno političko oglašavanje.

- Iako je članom 51 Zakona o izboru odbornika i poslanika propisano da javnim emiterima nije dozvoljeno da pod bilo kojim uslovima omogućavaju reklamiranje van blokova besplatnog političkog marketinga, koji su ravnopravno obezbijeđeni za sve kandidate, javni emiteri Televizija Pljevlja i Televizija Rožaje su u okviru svojih programa omogućili plaćeno političko oglašavanje.

- Po službenoj dužnosti pokrenuto je ukupno 20 postupaka, protiv 11 emitera, u vezi sa medijskim predstavljanjem.

- Nije primljen nijedan prigovor na rad emitera.

- U vezi sa radom emitera, Agencija nije primila ni jedan prigovor podnijet od strane predstavnika izbornih lista.

Preporuke

Sprovedena medijska kampanja je istakla važnost sistemskog pristupa u formulisanju zakonskih rješenja koja preciziraju prava i obaveze medija, nadležnih organa za sprovođenje zakona i svih drugih subjekata koji su na direktan ili indirektan način uključeni u izborni proces i medijsko predstavljanje u toku njega.

Još jednom je potvrđena potreba revidiranja zakonskog okvira na način da se izbjegnu preklapanja ili odsustva nadležnosti i obezbijedi efikasnost u nadzoru, prevenciji i sankcionisanju.

Imajući to u vidu, Agencija ponovo ukazuje na važnost sljedećih pitanja:

- usaglašavanje terminologije i rokova kroz tri zakona – Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o elektronskim medijima, Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja;
- početak izborne kampanje;
- redefinicija političkog oglašavanja (političko oglašavanje tokom izborne kampanje i van nje; predmet i subjekti oglašavanja);
- efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje nedozvoljenog medijskog predstavljanja (medijsko predstavljanje bez usvojenih pravila);
- prikriveno medijsko predstavljanje/političko oglašavanje (definicija, odgovornost, efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje);
- besplatno političko predstavljanje kod komercijalnih emitera i plaćeno političko predstavljanje kod javnih emitera;
- prava i obaveze lokalnih javnih emitera tokom izbornih procesa.

Izvještaj sačinio
Sektor za monitoring

Prilog: Medijsko predstavljanje

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
Prva TV				
Bošnjačka stranka				
besplatno	110	1.399	0	1.509
Da, mi možemo				
besplatno	42	0	0	42
Evropa sad				
besplatno	272	0	0	272
plaćeno	0	0	1.368	1.368
HGI				
besplatno	38	0	0	38
Hrabro se broji!				
besplatno	217	17.111	0	17.328
plaćeno	0	0	1.662	1.662
Narodna koalicija				
besplatno	117	1.088	0	1.205
Pokret za promjene				
besplatno	679	4.588	0	5.267
plaćeno	0	0	688	688
Preokret				
besplatno	0	3.710	0	3.710
SDP				
besplatno	134	10.143	0	10.277
SNP – DEMOS				
besplatno	156	1.576	0	1.732
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	2.830	40.656	0	43.486
plaćeno	0	0	1.474	1.474
Zajedno!				
besplatno	363	1.685	0	2.048
Prva TV Total	4.958	81.956	5.192	92.106
TV Vijesti				
Albanski forum				
besplatno	38	0	0	38
Bošnjačka stranka				
besplatno	292	0	0	292
Da, mi možemo				
besplatno	379	0	0	379
plaćeno	0	0	193	193
Evropa sad				
besplatno	923	11.441	0	12.364
plaćeno	0	0	4.779	4.779
HGI				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	318	0	0	318
plaćeno	0	0	464	464
Hrabro se broji!				
besplatno	895	11.439	0	12.334
plaćeno	0	0	3.656	3.656
Narodna koalicija				
besplatno	539	0	0	539
plaćeno	0	0	2.624	2.624
Pokret za promjene				
besplatno	410	0	0	410
Pravda za sve!				
besplatno	74	0	0	74
Preokret				
besplatno	364	0	0	364
plaćeno	0	0	1.163	1.163
SDP				
besplatno	532	0	0	532
plaćeno	0	0	1.612	1.612
SNP – DEMOS				
besplatno	409	0	0	409
plaćeno	0	0	1.031	1.031
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	632	11.440	0	12.072
plaćeno	0	0	577	577
Zajedno!				
besplatno	1.044	11.441	0	12.485
TV Vijesti Total	6.849	45.761	16.099	68.709
TV Budva				
Da, mi možemo				
besplatno	0	3.339	2.294	5.633
Evropa sad				
besplatno	0	2.630	3.097	5.727
HGI				
besplatno	0	2.735	5.965	8.700
Hrabro se broji!				
besplatno	0	4.495	8.911	13.406
Narodna koalicija				
besplatno	0	4.456	3.329	7.785
Pokret za promjene				
besplatno	0	4.365	3.982	8.347
Pravda za sve!				
besplatno	0	903	0	903

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
Preokret				
besplatno	0	4.581	6.255	10.836
SDP				
besplatno	0	0	3.151	3.151
SNP – DEMOS				
besplatno	0	4.393	3.014	7.407
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	0	4.487	6.288	10.775
Zajedno!				
besplatno	0	4.547	6.336	10.883
TV Budva Total	0	40.929	52.622	93.551
TV Nikšić				
Albanska alijansa				
besplatno	0	437	0	437
Albanski forum				
besplatno	160	0	0	160
Bošnjačka stranka				
besplatno	286	437	0	723
Da, mi možemo				
besplatno	133	3.006	275	3.414
Evropa sad				
besplatno	1.241	3.603	72	4.916
HGI				
besplatno	0	437	0	437
Hrabro se broji!				
besplatno	1.907	13.407	2.129	17.443
Narodna koalicija				
besplatno	426	435	848	1.709
Pokret za promjene				
besplatno	974	3.615	436	5.025
Pravda za sve!				
besplatno	242	6.848	0	7.090
Preokret				
besplatno	313	1.815	351	2.479
SDP				
besplatno	556	437	63	1.056
SNP – DEMOS				
besplatno	1.212	2.946	83	4.241
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	1.943	8.501	1.176	11.620
Zajedno!				
besplatno	2.915	5.470	2.921	11.306

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
TV Nikšić Total	12.308	51.394	8.354	72.056
TV Adria				
Albanska alijansa				
besplatno	31	3.094	0	3.125
Bošnjačka stranka				
besplatno	524	3.275	0	3.799
Da, mi možemo				
besplatno	186	3.274	0	3.460
Evropa sad				
besplatno	1.304	14.663	0	15.967
HGI				
besplatno	52	0	0	52
Hrabro se broji!				
besplatno	882	30.472	0	31.354
Narodna koalicija				
besplatno	181	0	0	181
Pokret za promjene				
besplatno	560	2.636	0	3.196
Pravda za sve!				
besplatno	298	12.223	0	12.521
Preokret				
besplatno	117	6.350	0	6.467
SDP				
besplatno	266	3.275	0	3.541
SNP – DEMOS				
besplatno	526	2.635	0	3.161
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	8.882	52.350	0	61.232
plaćeno	0	0	4.764	4.764
Zajedno!				
besplatno	1.821	6.349	0	8.170
TV Adria Total	15.630	140.596	4.764	160.990
TV Pljevlja				
Bošnjačka stranka				
besplatno	325	0	0	325
Da, mi možemo				
besplatno	84	0	416	500
Evropa sad				
besplatno	681	0	50	731
HGI				
besplatno	35	0	0	35
Hrabro se broji!				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	1.154	0	1.052	2.206
plaćeno	0	0	897	897
Narodna koalicija				
besplatno	65	0	0	65
Pokret za promjene				
besplatno	352	0	0	352
Preokret				
besplatno	179	0	348	527
SDP				
besplatno	240	0	0	240
SNP – DEMOS				
besplatno	463	0	315	778
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	788	0	0	788
plaćeno	0	0	3.322	3.322
Zajedno!				
besplatno	930	0	122	1.052
plaćeno	0	0	3.488	3.488
TV Pljevlja Total	5.296	0	10.010	15.306
TV 7				
Bošnjačka stranka				
besplatno	681	2.405	0	3.086
Da, mi možemo				
besplatno	156	2.455	0	2.611
Evropa sad				
besplatno	576	6.028	0	6.604
HGI				
besplatno	476	3.635	0	4.111
Hrabro se broji!				
besplatno	1.121	0	0	1.121
Pokret za promjene				
besplatno	95	2.104	0	2.199
Pravda za sve!				
besplatno	0	2.333	0	2.333
Preokret				
besplatno	0	4.638	0	4.638
SDP				
besplatno	691	0	0	691
SNP – DEMOS				
besplatno	0	6.364	0	6.364
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	229	0	0	229
Zajedno!				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	6.799	6.046	0	12.845
TV 7 Total	10.824	36.008	0	46.832
TV Teuta				
Albanska alijansa				
besplatno	2.555	0	0	2.555
plaćeno	0	0	6.116	6.116
Albanski forum				
besplatno	2.218	0	0	2.218
plaćeno	524	0	2.601	3.125
Evropa sad				
besplatno	164	0	0	164
Zajedno!				
besplatno	180	0	0	180
TV Teuta Total	5.641	0	8.717	14.358
TV E				
Albanski forum				
besplatno	47	0	0	47
Bošnjačka stranka				
besplatno	183	0	0	183
Da, mi možemo				
besplatno	426	0	0	426
Evropa sad				
besplatno	895	0	0	895
HGI				
besplatno	355	0	0	355
Hrabro se broji!				
besplatno	631	0	0	631
Narodna koalicija				
besplatno	159	0	0	159
Pokret za promjene				
besplatno	426	0	0	426
Preokret				
besplatno	400	0	0	400
SDP				
besplatno	682	0	0	682
SNP – DEMOS				
besplatno	209	0	0	209
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	726	0	0	726
Zajedno!				
besplatno	2.780	0	0	2.780
plaćeno	0	0	7.382	7.382

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
TV E Total	7.919	0	7.382	15.301
TV Nova M				
Albanska alijansa				
besplatno	142	437	0	579
Bošnjačka stranka				
besplatno	27	437	0	464
Da, mi možemo				
besplatno	307	437	0	743
Evropa sad				
besplatno	1.280	437	0	1.717
HGI				
besplatno	50	437	0	487
Hrabro se broji!				
besplatno	1.561	437	0	1.998
plaćeno	0	0	1.099	1.099
Narodna koalicija				
besplatno	112	437	0	549
Pokret za promjene				
besplatno	446	437	0	883
Pravda za sve!				
besplatno	35	437	0	472
Preokret				
besplatno	550	437	0	988
plaćeno	0	0	96	96
SDP				
besplatno	875	437	0	1.312
SNP – DEMOS				
besplatno	217	437	0	654
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	1.628	437	0	2.065
Zajedno!				
besplatno	2.550	437	0	2.987
TV Nova M Total	9.780	6.118	1.195	17.093
TV A plus				
Bošnjačka stranka				
besplatno	251	0	0	251
Da, mi možemo				
besplatno	108	5.068	0	5.176
Evropa sad				
besplatno	860	45.459	1.002	47.321
plaćeno	0	0	1.263	1.263
Hrabro se broji!				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	1.293	82.636	4.024	87.953
plaćeno	0	0	1.397	1.397
Narodna koalicija				
besplatno	197	5.879	0	6.076
Pokret za promjene				
besplatno	931	61.449	1.825	64.205
plaćeno	0	0	86	86
Pravda za sve!				
besplatno	0	5.878	0	5.878
Preokret				
besplatno	65	0	0	65
SDP				
besplatno	0	62.239	668	62.907
SNP – DEMOS				
besplatno	99	0	0	99
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	1.228	72.203	1.491	74.922
plaćeno	0	0	20	20
Zajedno!				
besplatno	918	29.795	0	30.713
TV A plus Total	5.950	370.606	11.776	388.332
Gradska TV				
Albanska alijansa				
besplatno	42	0	0	42
Bošnjačka stranka				
besplatno	1.048	2.984	0	4.032
Da, mi možemo				
besplatno	745	7.318	1.148	9.211
Evropa sad				
besplatno	902	0	696	1.598
HGI				
besplatno	1.113	6.169	3.352	10.634
Hrabro se broji!				
besplatno	257	0	2.115	2.372
Narodna koalicija				
besplatno	33	0	0	33
Pokret za promjene				
besplatno	657	2.800	3.249	6.706
Pravda za sve!				
besplatno	41	0	1.639	1.680
Preokret				
besplatno	152	2.801	1.737	4.691
SDP				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	1.436	10.142	0	11.579
SNP – DEMOS				
besplatno	43	0	0	43
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	775	0	0	775
Zajedno!				
besplatno	8.057	27.137	0	35.194
Gradska TV Total	15.303	59.351	13.936	88.590
TV Rožaje				
Bošnjačka stranka				
besplatno	0	0	3.514	3.514
plaćeno	0	0	995	995
Da, mi možemo				
besplatno	0	0	931	931
Evropa sad				
besplatno	0	0	1.884	1.884
Hrabro se broji!				
besplatno	0	0	1.968	1.968
Narodna koalicija				
besplatno	0	0	1.229	1.229
Preokret				
besplatno	0	0	579	579
SDP				
besplatno	283	0	2.058	2.341
Zajedno!				
besplatno	0	0	3.422	3.422
TV Rožaje Total	283	0	16.580	16.863
TVCG1				
Albanska alijansa				
besplatno	0	1.983	0	1.983
Albanski forum				
besplatno	43	1.984	0	2.027
Bošnjačka stranka				
besplatno	114	1.983	0	2.097
Da, mi možemo				
besplatno	107	1.983	0	2.090
Evropa sad				
besplatno	260	1.983	0	2.243
HGI				
besplatno	196	1.983	0	2.179
Hrabro se broji!				
besplatno	296	1.983	0	2.279

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
Narodna koalicija				
besplatno	410	1.985	0	2.395
Pokret za promjene				
besplatno	312	1.983	0	2.295
Pravda za sve!				
besplatno	173	1.983	0	2.156
Preokret				
besplatno	234	1.983	0	2.217
SDP				
besplatno	321	1.983	0	2.304
SNP – DEMOS				
besplatno	216	1.983	0	2.199
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	358	1.983	0	2.341
Zajedno!				
besplatno	314	1.983	0	2.297
TVCG1 Total	3.354	29.751	0	33.105
TVCG2				
Albanska alijansa				
besplatno	0	1.836	393	2.229
Albanski forum				
besplatno	0	1.398	540	1.938
Bošnjačka stranka				
besplatno	0	1.836	419	2.255
Da, mi možemo				
besplatno	0	1.836	0	1.836
Evropa sad				
besplatno	0	1.836	1.313	3.149
HGI				
besplatno	0	1.836	1.219	3.055
Hrabro se broji!				
besplatno	0	1.836	1.966	3.802
Narodna koalicija				
besplatno	0	1.838	1.632	3.470
Pokret za promjene				
besplatno	0	1.836	1.837	3.673
Pravda za sve!				
besplatno	0	1.836	1.530	3.366
Preokret				
besplatno	0	1.836	1.370	3.206
SDP				
besplatno	0	1.836	874	2.710
SNP – DEMOS				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	0	1.836	523	2.359
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	0	1.849	1.035	2.884
Zajedno!				
besplatno	0	1.836	0	1.836
TVCG2 Total	0	27.122	14.651	41.773
Parlamentarni				
Albanska alijansa				
besplatno	0	3.619	421	4.040
Albanski forum				
besplatno	42	3.735	512	4.289
Bošnjačka stranka				
besplatno	117	3.419	2.835	6.371
Da, mi možemo				
besplatno	105	3.819	1.483	5.407
Evropa sad				
besplatno	298	3.625	4.489	8.412
HGI				
besplatno	189	3.436	4.388	8.013
Hrabro se broji!				
besplatno	298	3.769	8.037	12.104
Narodna koalicija				
besplatno	333	3.574	8.396	12.303
Pokret za promjene				
besplatno	199	3.809	6.208	10.216
Pravda za sve!				
besplatno	173	3.811	7.386	11.370
Preokret				
besplatno	230	3.619	8.131	11.980
SDP				
besplatno	300	3.695	5.609	9.604
SNP – DEMOS				
besplatno	197	3.900	2.174	6.271
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	331	3.725	8.437	12.493
Zajedno!				
besplatno	268	3.525	6.487	10.280
Parlamentarni Total	3.080	55.084	74.993	133.157
TV Herceg Novi				
Da, mi možemo				
besplatno	1.313	5.143	75	6.531
Evropa sad				

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
besplatno	462	5.475	0	5.937
HGI				
besplatno	1.241	0	948	2.189
Hrabro se broji!				
besplatno	3.730	5.431	199	9.360
Narodna koalicija				
besplatno	1.400	5.468	32	6.900
Pokret za promjene				
besplatno	61	5.208	355	5.624
Pravda za sve!				
besplatno	1.105	5.206	203	6.514
Preokret				
besplatno	310	9.203	0	9.513
SDP				
besplatno	895	0	0	895
SNP – DEMOS				
besplatno	414	5.180	29	5.623
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	1.538	5.053	31	6.622
Zajedno!				
besplatno	3.797	5.262	37	9.096
TV Herceg Novi Total	16.266	56.629	1.909	74.804
Srpska TV				
Albanska alijansa				
besplatno	18	0	0	18
Bošnjačka stranka				
besplatno	80	0	0	80
Da, mi možemo				
besplatno	21	0	0	21
Evropa sad				
besplatno	93	0	0	93
HGI				
besplatno	42	0	0	42
Hrabro se broji!				
besplatno	569	0	0	569
Narodna koalicija				
besplatno	96	0	0	96
Pokret za promjene				
besplatno	252	0	0	252
Pravda za sve!				
besplatno	25	0	0	25
SDP				
besplatno	97	0	0	97

	Sum of AKTIVNOSTI	Sum of PREDSTAVLJANJE	Sum of OGLAŠAVANJE	Sum of TRAJANJE (SEC)
SNP – DEMOS				
besplatno	300	0	0	300
Za budućnost Crne Gore				
besplatno	3.452	3.682	0	7.134
Zajedno!				
besplatno	600	0	0	600
Srpska TV Total	5.645	3.682	0	9.327
Grand Total	129.085	1.004.987	248.180	1.382.252

Tabela 5: Količina medijskog predstavljanja (besplatnog i plaćenog)